

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Marta Cienkowska

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 13949 posła Przemysława Wiplera z 5 grudnia 2025 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej w jednostkach podległych Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ad 1.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego posiada umowę z firmą zewnętrzną na usługi ochrony. W ramach tej umowy zatrudnionych jest dodatkowo 4 pracowników, którzy realizują obowiązki nadzoru przeciwpożarowego w systemie całodobowym.

W jednostkach podległych zatrudnionych jest około 70 osób realizujących zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Są to osoby zatrudnione na cały etat lub na część etatu, w zależności od charakteru działalności danej instytucji, np. Biblioteka Narodowa w Warszawie zatrudnia 2 osoby, Akademia Muzyczna w Gdańsku zatrudnia 1 osobę, a Akademia Sztuk Teatralnych w Krakowie zatrudnia osobę na 1/3 etatu, natomiast teatry zatrudniają dodatkowo takie osoby na umowy zlecenie do obsługi spektakli.

Ponadto jednostki podpisują umowy z firmami zewnętrznymi na serwisowanie systemów sygnalizacji pożaru oraz przeglądy podręcznego sprzętu gaśniczego.

Ad 2.

Łączne koszty wynagrodzeń są trudne do oszacowania z uwagi na niepełne informacje przekazane przez jednostki podległe. Instytucje zgłaszają wynagrodzenia w uogólnionych kategoriach budżetowych bez wyróżnienia etatów przeznaczonych na bezpieczeństwo pożarowe czy konserwację.

W przypadku MKiDN realizacja zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej jest tylko częścią z całego zakresu usług ochrony, za jaki firma zewnętrzna pobiera miesięczne wynagrodzenie. Przyjmując szacunkowo najniższą krajową dla 4 osób, daje to ok. 24 000 zł miesięcznie.

Według informacji przekazanych przez jednostki podległe miesięczne koszty wynagrodzeń wahają się od 500-1 000 zł (np. Centrum Archiwistyki Społecznej, Narodowe Centrum Kultury) do 5 000-11 000 zł miesięcznie (np. Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, Akademia Muzyczna im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu, Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna im. Leona Schillera w Łodzi, Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach).

Ad 3.

W latach 2019–2024 zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej były realizowane w sposób ciągły i systemowy zgodnie z obowiązującymi przepisami (Ustawa z 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, Dz.U. z 2022 r. poz. 2057 ze zm.; Rozporządzenie

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, Dz.U. 2010 nr 109 poz. 719). Działania szkoleniowe w zakresie ochrony przeciwpożarowej obejmowały w szczególności organizację oraz koordynację szkoleń i instruktaży z zakresu ochrony przeciwpożarowej dla pracowników MKiDN w zakresie zasad postępowania na wypadek pożaru oraz ewakuacji. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego zapoznaje każdego nowo zatrudnionego pracownika z obowiązującą dla danej lokalizacji Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego. Znaczenie zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową jest także podkreślane na organizowanych dla pracowników Ministerstwa szkoleniach adaptacyjnych. Dodatkowo każdy z pracowników odbywa szkolenia okresowe BHP, w których programie znajdują się ww. zagadnienia. W 2019 roku oraz 2023 roku zorganizowano szkolenia z zakresu pierwszej pomocy, a w 2021 roku i 2023 roku odbyły się szkolenia dla koordynatorów działań przeciwpożarowych oraz dla osób funkcyjnych wyznaczonych do ewakuacji i zwalczania pożarów.

Dodatkowo prowadzone były działania informacyjno-edukacyjne, mające na celu podnoszenie świadomości w zakresie obowiązków związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa pożarowego.

Jednostki podległe realizują działania z zakresu ochrony przeciwpożarowej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz posiadanymi kompetencjami. W ramach tych działań zapewniana jest bieżąca współpraca z właściwymi jednostkami Państwowej Straży Pożarnej, w szczególności w zakresie reagowania na zdarzenia o charakterze doraźnym, takie jak np. uruchomienie systemów sygnalizacji pożaru, czujników dymu lub gazu, a także inne sytuacje mogące stanowić potencjalne zagrożenie dla bezpieczeństwa osób lub mienia.

Ponadto w jednostkach podległych prowadzone są działania o charakterze szkoleniowym i prewencyjnym, obejmujące zapoznanie z zasadami postępowania w sytuacjach zagrożenia pożarowego, obsługą urządzeń przeciwpożarowych oraz procedurami alarmowymi i ewakuacyjnymi. Zakres i forma podejmowanych działań dostosowane są do specyfiki danej instytucji. Przykładowo szkolenia okresowe w zakresie bezpieczeństwa pożarowego organizowane są cyklicznie m. in. w Bibliotece Narodowej, Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych, Narodowym Centrum Kultury, Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich, Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, Państwowej Wyższej Szkole Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera w Łodzi, Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie, Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie, Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie. Dodatkowo raz do roku wykonywane są ćwiczebne ewakuacje w celu sprawdzenia procedur oraz warunków ewakuacji w czasie próbnego alarmu pożarowego. Jednostki podległe również aktualizują swoje Instrukcje Bezpieczeństwa Pożarowego i każdorazowo po zmianie zapoznają z ich treścią swoich pracowników.

Ad 4.

W budynkach Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz w siedzibach jednostek podległych działania w tym zakresie są planowane i realizowane w sposób ciągły zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz z uwzględnieniem specyfiki użytkowania obiektów.

Planuje się dostosowywanie istniejących instalacji oraz urządzeń przeciwpożarowych do aktualnych wymagań technicznych i organizacyjnych, w szczególności w zakresie systemów sygnalizacji pożarowej, oddymiania, oświetlenia ewakuacyjnego oraz

zabezpieczeń konstrukcyjnych. Ponadto planowane są prace obejmujące modernizację pomieszczeń oraz uporządkowanie przestrzeni użytkowej, a także przeniesienie archiwum do nowego pomieszczenia, które w większym stopniu będzie spełniać wymagania w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Jednostki podległe w większości będą modernizować oraz poszerzać zabezpieczenia związane z ochroną przeciwpożarową. Dla przykładu Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie zaplanował wykonanie schodów zewnętrznych p.poż. na elewacji południowej budynku UMFC oraz modernizację sali koncertowej, w tym również pod kątem dostosowania do przepisów przeciwpożarowych.

Akademia Teatralna im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie jest beneficjentem programu FEnIKS w zakresie Projektu pn. „Poprawa warunków udostępniania oferty kulturalnej Teatru Collegium Nobilium w Warszawie poprzez przebudowę i renowację budynku oraz unowocześnienie wyposażenia” nr umowy (FENX.07.01-IP.04-0052/24.), w ramach którego wykonane zostanie wyraźne, kontrastowe oznakowanie stopni i pochylni w przebiegu dróg ewakuacyjnych, zakupione zostanie wyposażenie wspierające ewakuację osób ze specjalnymi potrzebami oraz system automatycznego sterowania drzwiami przeciwpożarowymi, który będzie wspierać ewakuację z obiektu w przypadku wystąpienia zagrożenia użytkowników obiektu.

Biblioteka Narodowa planuje modernizację systemu sygnalizacji pożaru (SSP) w budynkach przy al. Niepodległości 213 w Warszawie, w ramach której instytucja przewiduje w swoich założeniach przygotowanie projektu oraz wykonanie modernizacji i rozbudowy systemu sygnalizacji pożaru (SSP) wraz z dźwiękowym systemem ostrzegawczym (DSO) oraz stałych urządzeń gaśniczych (SUG). W ramach zadania będą prowadzone roboty budowlane i instalacyjne polegające na demontażu i utylizacji istniejących urządzeń, montażu i uruchomieniu nowych urządzeń, wykonaniu wizualizacji i sterowania w systemie integrującym.

Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki planuje modyfikację sposobu oddymiania sal wystawienniczych. Modernizacja będzie polegała m.in. na zmianie sposobu oddymiania z systemu grawitacyjnego na bardziej wydajny i bezpieczny system oddymiania mechanicznego oraz zakup i montaż elementów wyposażenia systemu przeciwpożarowego, tj. zastosowanie 8 adresowalnych sygnalizatorów optyczno-akustycznych w celu zapewnienia słyszalności oraz widoczności alarmów pożarowych z uwzględnieniem osób z niepełnosprawnością, wymianę 12 liniowych czujek dymu na nowoczesne w celu zwiększenia niezawodności wykrywania pożaru na salach ekspozycyjnych, wymianę czujek jonizacyjnych wraz z ich utylizacją oraz wymiana okablowania niespełniającego norm i dopuszczeń, wykonanie scenariusza pożarowego i matrycy sterowań wszystkich systemów bezpieczeństwa pożarowego – opracowanie dokumentacji.

Część jednostek podległych nie posiada - ze względu na to, że wynajmuje budynki - informacji na temat inwestycji i modernizacji w zakresie ochrony przeciwpożarowej planowanych do realizacji przez właścicieli obiektów.

Ad 5.

W MKiDN we wskazanym okresie były prowadzone bieżące prace utrzymaniowe zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dodatkowo w budynku przy ul. Krakowskie Przedmieście 17 przeprowadzono kompleksową przebudowę i modernizację mającą na celu pełne dostosowanie do aktualnych wymogów ochrony przeciwpożarowej. Zakres prac obejmował m.in. instalację systemów zabezpieczeń oraz elementy budowlane. W budynku przy ul. Krakowskie Przedmieście 21 również wykonano modernizację systemu sygnalizacji pożaru, dostosowując jego strukturę do nowej organizacji zabezpieczenia budynku.

W większości jednostek podległych przedsięwzięcia we wskazanym okresie skupiały się na bieżącej modernizacji systemów przeciwpożarowych, tak aby spełniały one normy wynikające z obowiązujących przepisów. Za przykład może tutaj posłużyć Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna im. Leona Schillera w Łodzi, która wykonała modernizację I piętra rektoratu polegającą na wydzieleniu klatki schodowej, zastosowaniu kurtyn ogniowych oraz wykonaniu klatki dymowej. W Teatrze Narodowym zmodernizowano mechanizm zamykania bram pożarowych oraz central oddymiania na klatkach schodowych. W Teatrze Wielkim - Operze Narodowej zrealizowano m.in. przebudowę instalacji oddymiającej grawitacyjnej klatek schodowych KS03, KS16, budowę instalacji oddymiającej grawitacyjnej klatki KS11 i rozdzielni głównej ppoż., budowę instalacji oddymiania widowni Sali Moniuszki oraz dostosowanie instalacji oddymiania III balkonu foyer do aktualnych przepisów ppoż.

Część jednostek podległych nie dysponuje wiedzą, jakie inwestycje dotyczące ochrony przeciwpożarowej zostały zrealizowane w ich siedzibach, ponieważ nie są właścicielami obiektów, w których funkcjonują.

Ad 6.

Zapewnienie skutecznej ochrony przeciwpożarowej w obiektach Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz jednostkach podległych i nadzorowanych wiąże się z szeregiem wyzwań o charakterze organizacyjnym, technicznym oraz finansowym.

W obiektach Ministerstwa najistotniejszym wyzwaniem jest utrzymanie dróg ewakuacyjnych w stanie zgodnym z przepisami, a w szczególności ich drożność i prawidłowe oznakowanie. Ponadto priorytetowe jest zapewnienie stałej sprawności systemów i urządzeń przeciwpożarowych, utrzymywanie wysokiego poziomu świadomości pracowników w zakresie prewencji oraz reagowania na zagrożenia pożarowe, a także koordynacja działań ochrony i firm serwisowych przy dużej liczbie obiektów o zróżnicowanej konstrukcji i wieku technicznym.

Dodatkowo zapewnienie skutecznej ochrony przeciwpożarowej w obiektach zabytkowych napotyka liczne wyzwania wynikające z kolizji wymogów konserwatorskich, technicznych i ekonomicznych. Ponadto ubezpieczyciele odmawiają wypłat za obiekty bez nowoczesnych zabezpieczeń, ale brak dotacji rządowych czy UE na ppoż. zabytków pogłębia problem.

Jeśli chodzi o wyzwania wskazywane przez jednostki podległe, to należy zwrócić uwagę przede wszystkim na problemy związane z brakiem funduszy potrzebnych do modernizacji instalacji przeciwpożarowych (np. Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego, Polskie Wydawnictwo Muzyczne). Innego rodzaju problemy wynikają z charakteru użytkowanych budynków – często są to obiekty zabytkowe, które wymagają indywidualnego podejścia zgodnego z przepisami prawa oraz wymogami konserwatorskimi, z uwzględnieniem unikatowej wartości obiektu. Wskazały na to m.in. Instytut Różnorodności Językowej Rzeczypospolitej w Warszawie, Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego odnośnie do zabytkowego dworu w Lusławicach, Filharmonia Narodowa w Warszawie, Teatr Wielki-Opera Narodowa czy Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski.

Ad 7.

W lokalizacjach MKiDN wykonano modernizację systemów sygnalizacji pożaru, dostosowano budynki do obowiązujących przepisów oraz ekspertyz przeciwpożarowych. Cyklicznie co dwa lata, zgodnie z §6 ust. 5 Rozporządzenia MSWiA z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej, wykonywane są aktualizacje obowiązujących Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla poszczególnych lokalizacji MKiDN. Realizowane jest także praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji z udziałem

Państwowej Straży Pożarnej. Dodatkowo Ministerstwo wzmocniło również obsadę ochrony o pracownika posiadającego kwalifikacje z zakresu ochrony pożarowej.

Część jednostek podległych zmodernizowała systemy i infrastrukturę związaną z ochroną pożarową. W większości podmiotów, które przekazały informacje w przedmiotowym zakresie, w latach 2024-2025 przeprowadzono aktualizacje Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego oraz ekspertyz przeciwpożarowych. Są to m.in:

- Centrum Archiwistyki Społecznej - ostatnia aktualizacja instrukcji bezpieczeństwa pożarowego odbyła się w 2025 r. i obejmowała dostosowanie procedur do aktualnych przepisów prawa, doprecyzowanie zasad ewakuacji oraz wprowadzenie zmian organizacyjnych wynikających z doświadczeń z przeprowadzonych szkoleń i ćwiczeń ewakuacyjnych;
- Biblioteka Narodowa - aktualizacja Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla obiektów Biblioteki Narodowej w Warszawie przy al. Niepodległości 213, została przeprowadzona w 2023 roku i wprowadzona Zarządzeniem Dyrektora BN nr 4/2023 z 30.01.2023 roku. Aktualizacja dotyczyła zmiany części planów graficznych i ich dostosowanie do potrzeb działań ratowniczo-gaśniczych KM PSP - prace realizowane w porozumieniu z KM PSP. Aktualizacja Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla obiektu Biblioteki Narodowej w Warszawie przy pl. Krasińskich 3/5, przeprowadzona została w 2024 roku i wprowadzona Zarządzeniem Dyrektora BN nr 8/2024 z 21.02.2024 roku. Aktualizacja dotyczyła opracowania nowego dokumentu w związku z przebudową budynku i wymianą instalacji przeciwpożarowych. W instrukcji znalazły się informacje na temat nowych urządzeń przeciwpożarowych zastosowanych w obiekcie, zasady ich działania i obsługi przez personel, a także nowe plany ewakuacyjne;
- Narodowy Instytut Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą „Polonika” - zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia (Dz.U. 2023.822) obowiązek opracowania Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego (IBP) dotyczy m.in. budynków, których kubatura brutto przekracza 1000 m³ lub istnieje w nim zagrożenie wybuchem. Wymogi te nie dotyczą budynku Instytutu, nie ma tym samym konieczności sporządzenia procedury ppoż., także ze względu na niewielką liczbę pracowników instytucji. W związku z powyższym aktualizacja procedur obejmuje przeszkolenie pracowników, nie istnieje konieczność weryfikacji IBP;
- Narodowy Instytut Fryderyka Chopina - w 2024 i 2025 zostały zaktualizowane instrukcje bezpieczeństwa pożarowego. W 2024 r. uzgodniono aktualizację ekspertyzy ppoż. Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie. W wyniku aktualizacji doprecyzowano zalecenia i kierunki dostosowania obiektu do wymogów ppoż., które stanowią podstawę do aktualizacji rozwiązań organizacyjnych i technicznych, w tym dokumentacji/procedur oraz planowanych zmian w zabezpieczeniach;
- Teatr Wielki-Opera Narodowa - wykonano system pomiaru nadciśnienia na klatkach schodowych KS32 i KS35 umożliwiający rzeczywisty pomiar nadciśnienia na tych klatkach w przypadku przeprowadzenia prac serwisowych instalacji zapobiegających zadymieniu tych klatek w przypadku powstania pożaru;
- Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach - ostatnia aktualizacja procedur dotyczących ochrony przeciwpożarowej w instytucji odbyła się w miesiącach czerwiec-listopad 2025 r., w których to dokonano aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego budynków. W najnowszej wersji uwzględniono elementy związane z możliwością stacjonowania i ładowania na budynkach Akademii elektrycznych urządzeń transportu osobistego. Ponadto aktualizacja miała charakter porządkowy i uzupełniający zapisy, które znajdowały się w niej wcześniej;
- Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna im. Leona Schillera w Łodzi - Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego jest aktualizowana co 2 lata, ostatnia aktualizacja była w lipcu 2025 r. Uwzględniono nowo powstałe budynki, nowo powstałe

- drogi ewakuacyjne oraz zmiany wynikające z remontu w jednym z budynków kampusu. Wprowadzono postępowanie w przypadku ujawnienia bomby lub podejrzanego przedmiotu, w przypadku zagrożenia bezpośredniego (napastnik, terroryzm), w przypadku zagrożenia działaniami zbrojnymi lub atakiem z powietrza;
- Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku - procedury dotyczące ochrony przeciwpożarowej zaktualizowane zostały ostatnio na mocy Zarządzenia nr 22/2025 Rektora z 7 marca 2025 roku. W treści przywołanego dokumentu określono zasady weryfikacji infrastruktury i majątku stałego Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku w celu weryfikacji zgodności ich stanu z przepisami BHP i przeciwpożarowymi. Dodatkowo w lipcu 2025 roku na mocy zarządzeń Rektora nr 59/2025 oraz 60/2025 z 25 lipca 2025 roku wprowadzono Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego dla budynków: czerwonego „A”, żółtego „B” (w zakresie dotyczącym części dydaktycznej, Domu Studenta, „Sonata” i Sali Koncertowej) oraz dla budynku Domu Muzyka Akademii. Instrukcja taka wprowadzona została również na mocy zarządzenia nr 68/2025 Rektora z 25 sierpnia 2025 roku w Domu Studenta „Cztery Pory Roku”.

Z poważaniem

z up. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Sekretarz Stanu

Maciej Wróbel

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/